

Bucuria comuniunii prin muzică

“ARCHAEUS = o călătorie de treizeci de ani printr-o lume întregă, plină de muzici, experimente, aventuri (muzicale și nu numai), trăiri intense, întâlniri excepționale și momente memorabile, alături de un grup de “nebuni frumoși”, care au devenit o a doua familie.”

Anca Vartolomei

La trei decenii de la înființare, sărbătorite spre finalul anului trecut, ansamblul Archaeus și-a propus să călătorească în timp prin cele patru concertele aniversare ale sale, amintindu-și de studenție (primul concert s-a derulat la Conservator), de perioada de “tinerețe” matură a muzicii culte (al doilea concert, de la Centrul Național de Artă “Tinerimea Română”), de ascensiunea majoră a fiecăruia din membrii săi către vârfuri interpretative (în următoarea manifestare, cea de la Ateneul Român) și, nu în cele din urmă, de apartenența lor națională (căci ultimul eveniment “marca” Archaeus s-a desfășurat în studioul “Horia Bernea” al Muzeului Țăranului Român). Cei care au asistat la toate cele patru performanțe artistice au putut, deopotrivă, audia și aprecia tot atâtea programe diferite alcătuite, rod al dorinței lui Liviu Dănceanu, Rodica Dănceanu, Anca Vartolomei, Marius Lăcraru, Dorin Gliga, Ion Nedelciu, Șerban Novac și Sorin Rotaru de a dărui publicului o selecție din cele mai apreciate

Anca Vartolomei

momente ale carierei lor, ca formație-atelier de muzică contemporană.

Ascultându-i, am simțit o dublă bucurie: aceea de a fi martorii unei premiere interpretative de o calitate remarcabilă datorată cvadruplei lor evoluții scenice pe deplin reușite și, totodată, de a ne apropia, pe rând, de fiecare dintre cei șapte “arhei”, inițiind un dialog cu conducătorul ansamblului, Liviu Dănceanu, dar și cu membrii săi, expresie a interrelației extrem de benefice care-i caracterizează.

L. Baltazar: *Traectoria artistică a compozitorului și profesorului Liviu Dănceanu se regăsește, în mare măsură, în destinul ansamblului Archaeus. Maestre, ați împlinit de curând trei decenii de când, alături de câțiva muziceni devotați artei contemporane, ați înființat acest “Atelier de muzică contemporană”...*

L. Dănceanu: Archaeus sărbătorește trei decenii de existență neîntreruptă. Se spune că sărbătorile sunt hanuri pe drumul vieții. Dar orice sărbătoare există doar pentru

Liviu Dănceanu

Foto: Iliana Schileru

cine este capabil să o simtă ca atare, să beneficieze de ea. Din păcate, mulți dintre noi nu mai știu să savureze o sărbătoare; poate pentru că suntem tot mai blazați, mai uzați și mai timorați de pânde de cotidian.

L. Baltazar: *Atelier, ansamblu, comuniune de artiști-profesori care au ales să se dedice neîntrerupt lucrului în echipă, promovând muzica de calitate, cultivând valoarea. Aș putea spune că atmosfera de lucru din acest Atelier este una familială, fiecare membru din cei șapte ai săi demonstrându-și apartenența la acest nucleu prin modul în care servește coeziunii ansamblului...*

L. Dănceanu: ANCA VARTOLOMEI se pliază perfect sensului pe care l-a dat George Enescu tinereții: “o stare a spiritului, un efect al voinței, o calitate a imaginației, o intensitate emotivă, o victorie a curajului asupra timidității, a gustului aventurii asupra dorinței de confort”. Anca este membru fondator al Archaeus-ului. Ceea ce înseamnă că de trei decenii devotamentul ei aduce cu jertfa de sine față de proiectul asumat. Se vede la ea de la o poștă acutul respect al datoriei. Așa se face că acceptă să-i înalțe pe ceilalți pe umerii săi, și nu să se înalțe ea pe umerii celorlalți. E o nobilă revanșă: nu a unei acceptări necesare, ci a unei necesități acceptate. Uneori, zgomotul motoarelor e tot atât de prezent ca și muzica sferelor. Anca, a dovedit-o statornic, nu acceptă decât muzica sferelor.

Orice serviciu le-am face oamenilor, nu le producem niciodată atât bine cât cred ei că merită. RODICA DĂNCEANU a făcut destul bine muzicii românești, fără să aștepte nu știu ce lauri sau gratificații. A considerat că privilegiul de face bine în jurul tău e o chestiune de perimetru: cu cât e mai întins, cu atât e mai folositor ție însuși. În fond, binefacerea e foarte admirată la cei ce o practică, dar pe care o practică foarte anemic cei ce o admiră. Rodica este disciplinată fără să-și propună aceasta. În schimb își propune să fie discretă, fiind la discreția unei claviaturi pe cât de extinsă, pe atât de

imprevizibilă. Discret e cel ce știe mai mult decât spune, cel ce nu cercetează cugetul altora ori dorește să afle mai mult decât vor ei să-ți împărtășească. Dimpotrivă, în interpretarea muzicală e bine, câteodată, să spui chiar mai mult decât pare că știi. E un fel de a exersa gramatica exprimării alese, pe care o întărește bunul obicei.

În MARIUS LĂCRARU întotdeauna am văzut un meșter ce ridică o schelărie în fața fiecărei construcții și pe care o demontează atunci când edificiul e gata. O schelărie indispensabilă oricărui lucrător, dar pe care Marius nu o confundă niciodată cu însăși construcția. Asta pentru că nu încurcă nicum punctele de vedere. E un testimoniu de inteligență. O descentralizare a gândirii. Dar și un lustru care acoperă sentimentele fără a le transforma.

Marius Lăcraru

Marius deține, astfel, la purtător, o monedă de schimb ce poate fi folosită în aproape orice ocazie. Având darul de a dezvolta structuri, structurând realul sonor, ori facultatea de a prelucra anumite experiențe empirice în concepte, de a se ridica la abstracțiune și, în cele din urmă, la idee, Marius pare a înțelege că, în definitiv, nimic nu e de neînțeles.

Despre DORIN GLIGA aș menționa în primul rând, că este un mare altruist. Dărnicia lui nu constă atât în ceea ce oferă, cât în sentimentul cu care oferă. Poate de aceea întreprinderile sale nu sunt simple servicii perfect făcute, ci datorii imperfect achitate. Ori, pur și simplu, o plăcere, căci a da e mai durabil decât a primi; din cei doi, cel ce dă este acela care-și va aminti mai mult timp. În al doilea rând, Dorin este un mare prieten. Pentru el, prietenia este cea mai scumpă comoară, puțini fiind cei ce se pot lăuda că o dețin. Iar el e, cu siguranță, printre ei, cultivând consecvent acest sentiment slab, dar trainic, spre deosebire de dragoste care e un sentiment puternic, dar puțin rezistent. În calitate de prieten, Dorin, când faci rău, te previne, când faci bine, te îndeamnă să perseverezi,

când ești în primejdie, te asistă și te despovărează. Mai mult, pare că ghicește de câte ori ai nevoie de el.

L. Baltazar: *Ați adus în discuție Violoncelul, Pianul, Vioara și Oboiul, patru din cele șapte "caractere" longevive care compun, deloc incidental, ansamblul instrumental Archaeus. Sunt completate, firesc, de celelalte trei: Fagotul, Clarinetul și Percuția...*

L. Dănceanu: Poate părea ciudat, dar ȘERBAN NOVAC e un poet care, cel puțin așa știu eu, nu a scris nici o poezie. Și totuși e un poet autentic, pentru că se depărtează de la formele cotidiene ale adevărului spre a crea o formă superioară de adevăr. Din această perspectivă, e o figură eroică, situându-se deasupra realității prin relevarea unui lux ce nu e la-ndemâna celor slabi ori a celor fără de principii. Dar și o figură plină de erotism, căci rar mi-a fost dat să cunosc pe cineva care să-și iubească mai pătimăș instrumentul. Șerban adoră fagotul. E o uimire transcendentă care nu mai are nici o margine, ceea ce mă face să cred că și fagotul îl divinizează pe Șerban. Între ei există o aleasă dorință reciprocă: când e acceptată înseamnă poruncă, iar când nu e acceptată înseamnă cerere. Doar precaritatea ancilor mai iscă, uneori, o boare de zănie.

ION NEDELICIU a ajuns mai târziu în Archaeus, ceea ce nu arată că e un "întârziat". Dimpotrivă, sângele lui de vână campestră, dar și cazonă, îi prilejuiește o așezare temeinică, mereu în avans. Pentru Jean, prezentul este singurul fel de proprietate pe care îl condece voluptuos coechipierilor. De aici toleranța cu care își vertebrează spiritul critic în numele modestiei și carității. Cunosc destule persoane care predică toleranța, dar o practică mai puțin. Jean, din contră, o practică fără să o predice cu tot dinadinsul. Nu știu cum, dar de multe ori ne înfruptăm din fructe înainte de a se coace. De la Jean am învățat că răbdarea este cea mai călduroasă haină de drum, cu care se călătorește prin lume. Cu clarinetul lui a ajuns, iată, într-un port în care a debarcat patimile și a descărcat pasiunile inutile.

Iar SORIN ROTARU este ultimul venit în Archaeus. Dar nu cel din urmă. A prezervat involuntar, desigur, înclinarea balanței de partea ardelenilor din formație, impunând prin tenacitate, adică prin forța constituită pe unitatea dintre voință și rațiune. Având atuul tinereții, Sorin e suficient de matur ca să știe că acesta reprezintă singurul "defect" de care se va corija fără voia lui. Mai știe că tinerețea e un sport pe care se cade să-l practici toată viața. Și zilnic. Cine încetează antrenamentul își pierde forma. Relația lui cu actul restititiv seamănă cu un torent care aleargă, sare, se lansează, se lovește de pietre, ceartă florile și se liniștește odată ce a devenit fluviu. Ce poate fi mai strălucitor decât tinerețea la care ai ajuns prin maturitate? Talentul lui se îndreaptă către lume, iar lumea e musai să-l primească. Cu talentul nu trebuie să te porți așa cum îți vine, ci așa cum se cuvine.

L. Baltazar: *Și acum, la ceas aniversar, alături de toți cei care vă apreciază efortul de a susține arta contemporană, vă urăm ca anul care tocmai a început să fie unul din cele mai rodnice ale întregii dumneavoastră cariere, și, în același timp, o suită de succese pentru formația căreia îi sunteți, la rândul dumneavoastră, devotați.*

Slalom între generații

„ARCHAEUS – o familie de interpreți în fața muzicii care tocmai se naște...”

Marius Lăcraru

Circuitul aniversar al „arheilor” începea în 19 noiembrie, în sala „George Enescu” a Universității Naționale de Muzică. Nu era o seară obișnuită de concert, ci una din cele șapte, special dedicate muzicii contemporane în cadrul celei de-a unsprezecea ediții a festivalului internațional „MERIDIAN, Zilele SNR-SIMC”. Programul lor reunea, atunci, piese aparținând unor autori din generații diferite, într-un puzzle de stiluri edificator pentru o posibilă schiță de portret a ultimei jumătăți de veac de muzică nouă.

Traseul interpretativ al Archaeus-ului a străbătut cu lejeritate zone componistice caracteristice fiecărui creator în parte, fie că a fost vorba de Pieralberto Cattaneo, Elena Apostol, Călin Ioachimescu, Martin Q.

Larsson, Bogdan Vodă, Horia Șurianu, Laura Ana Mânzat ori Liviu Dănceanu. De la disparitatea macrostructurală din lucrarea lui Pieralberto Cattaneo (*Thin Shadows Rags*) la amprenta ludică a ritmicității „à propos-urilor” microstructurale din *Quasisuita* lui Liviu Dănceanu, cei șapte „arhei” (aceiași Anca Vartolomei, Rodica Dănceanu, Marius Lăcraru, Dorin Gliga, Ion Nedelciu, Șerban Novac și Sorin Rotaru) au practicat și jocul „cu mâța” – așa cum a făcut-o, într-o evoluție gestuală extrem de sugestivă, fagotul lui Șerban Novac (în *Play with cat* de Elena Apostol), dar și juxtapunerea și suprapunerea morfologică nuanțat polistilistică a *Tetrachords-*

urilor pentru clarinet, vioară, violoncel aparținând lui Călin Ioachimescu, repetitivitatea „în buclă” agrementată cu explicații verbale ale demersului conceptual (din *Gyration Point 3.1* de Martin Q. Larsson), aluziile cu aspect evolutiv dramatizant, de factură – din nou – polistilistică, conturate de *Dualisme* lui Bogdan Vodă, pendularea diacronic-sincronică ritmizată, cu irizări neoclasice, caracteristică *Antonimelor sonore* semnate de Horia Șurianu și poetica liniilor melodice cochetând subtil cu atracția tonală din *Bergamo*-ul Laurei Ana Mânzat.

Respectându-și promisiunea de a promova compozițiile contemporane, precum în oricare din festivalurile internaționale pe care le-a onorat cu prezența, și în această ultimă ediție a „Zilelor SNR-SIMC” nu mai puțin de jumătate din programul concertului „arheilor” s-a constituit din prime audiții absolute și prime audiții românești, mergând pe ideea de a reuni, printr-o relevantă performanță interpretativă, creații proaspete, minuțios elaborate, cu valori reprezentative ale componisticii românești și europene.

„De la Bach la Cantemir”

„ARCHAEUS este tărâmul din mine care m-a dus spre cele mai profunde și nobile trăiri, e locul unde, de mai bine de 20 de ani, mă simt împlinit, e formația care mi-a dăruit bucuria de-a cânta și de-a explora zone estetice noi.”

Șerban Novac

În cadrul ediției a patra a Galei „Tinerimea Română”, itinerariul ansamblului Archaeus (ce funcționează, de un deceniu și jumătate, sub egida Centrului Național de Artă „Tinerimea Română”, sub conducerea compozitorului Liviu Dănceanu) și-a modificat coordonatele, pentru a iniția alt tip de relaționare cu publicul, prin re-contextualizarea contemporană a unor „moșteniri” paradigmatiche aparent incongruente.

„De la Bach la Cantemir” – tema propusă auditoriului spre reflecție, în 24 noiembrie – a alăturat, într-o interpretare ce evidențiază caracteristicile fiecărui

Șerban Novac

tipar stilistic în parte, pagini bachiene de referință pentru diverse instrumente precum Fuga nr.2 din primul caiet al Clavecinului bine temperat (special orchestrată pentru ansamblu instrumental), Sarabanda din Suita nr. 5 pentru violoncel solo, Menuet din Suita nr. 1 pentru violoncel solo (într-o variantă pentru fagot), o parte din Concertul pentru oboi, vioară și ansamblu (din care au făcut parte pianul și violoncelul) și Contrapunctul nr.1 din Arta fugii, intercalate cu câteva compoziții ale lui Dimitrie Cantemir – un Bește (transpus pentru oboi solo), Aria dervișilor (pentru pian și vibrafon), o Monodie în stil

bizantin (pentru violoncel, pian și percuție) – Cantemir scriind foarte puține melodii de nuanță bizantină, și nu sub influența filonului grecesc ci a celui egiptean, asiobabilonian și persan, un Peșrev (în varianta pentru clarinet solo) și un Șemai (rearanjat pentru vibrafon solo).

Încheierea evoluției „arheilor” s-a materializat într-un Cantebachmir pentru ansamblu, o partitură sugestiv concepută de Liviu Dănceanu în stil fusion (un cap tematic aparținând lui Bach și un altul lui Dimitrie Cantemir, ambele așezate, cu un anume farmec, într-o ramă formală aparținând barocului – „corsetul” stilistic al formei de fugă).

Alăturarea celor două personalități artistice extrem de complexe, adevărați enciclopediști ai veacurilor pe care ambii le-au traversat (din ultimele decenii ale secolului al XVII-lea, către jumătatea secolului următor) s-a dovedit a fi relevantă în evidențierea amprentei mediului social asupra sferelor de interes ale amândurora, contextele geografice în care s-au afirmat ca creatori fiind total diferite. În ciuda acestei diferențe și a unor cordonate stilistice particularizate ale creației fiecăruia, s-a putut cu

uşurinţă trage concluzia că unul din numitoarele comune ale abordării genurilor muzicale a fost interesul acordat, atât de către Cantemir cât şi de către Bach, structurilor dansante (fie ele clasice vest-europene – ca sarabanda şi menuetul, sau tradiţional-orientale – precum beşte-ul, peşrev-ul şi şemai-ul). Diferenţierea dintre cei doi creatori apare însă concludentă atunci când se vorbeşte despre reperul concertului instrumental, ca şi despre apogeul formei de fugă – ambele la Johann Sebastian Bach, versus tiparul monodic de sorginte bizantină, personalizat de către Dimitrie Cantemir în compoziţiile sale.

Ornamentica la nivel microstructural, alături de particularizarea stilistică ce marchează definitiv realizările componistice ale ambilor autori menţionaţi, au reprezentat, pentru “arhei” (violoncelista Anca Vartolomei, pianista Rodica Dănceanu, violonistul Marius Lăcraru, oboistul Dorin Gliga, clarinetistul Ion Nedelciu, fagotistul Şerban Novac şi, de această dată, percuţionistul Alexandru Stroe), virtuţi valorificate din plin în migălosul proces interpretativ.

Sfârşitul concertului, cu trimiteri preponderente la caracterul dansant oriental, a adus – din perspectiva partiturii lui Liviu Dănceanu ce corobora cele două stiluri amintite – nota de amuzament specifică unei comunicări familiare, ca amprentă originală a autorului (şi comentatorului întregii seri), prin teatralitatea unui punct final care reduce, ironic dar fără echivoc, la tăcere: “Sşşşşt.....”

ARCHAEUS “en détail”...

“ARCHAEUS – pasiune, explorare, satisfacţii”
Dorin Gliga

“Orice sărbătoare este un rod al amintirilor, sărbătoarea nu este un dat, ceva predeterminat, ci ea vine ca un cumul, ca o însumare a reiterării unei memorii, care porneşte dintr-un eveniment. Aş vrea ca în această seară să fiţi, pentru un ceas, din nou copii, şi să vă bucuraţi de darurile pe care vi le oferă membrii ansamblului Archaeus! “Arheii” vă vor dărui ceea ce au ei mai de preţ: muzica lor, pe care o poartă cu ei şi iată de treizeci de ani cântă în familie şi cântă şi pentru dumneavoastră”, afirma Liviu Dănceanu, în deschiderea celei de-a treia seri cu nuanţă aniversară a ansamblului din 30 noiembrie, programată să se deruleze pe scena Ateneului Român, în cadrul ediţiei a XVII-a a festivalului ce poartă acelaşi nume – “Archaeus”. ARCHAEUS “en détail” s-a tradus, în fapt, printr-o serie de portrete instrumentale individuale, care au pus în lumină specificul personalităţii fiecăruia din cei şapte protagonişti.

Pentru început, performanţa lui Ion Nedelciu din *Satya 4* pentru clarinet solo a Violetei Dinescu a evocat, în esenţă, ţara pe care compozitoarea o poartă în suflet, odată cu muzica ei; *Satya* se încadrează în estetica non-finitului şi a direcţiei arhetipale, una din sursele sale de inspiraţie reprezentând-o rezonanţele speciale ale bocetului din folclorul românesc.

Prin intermediul *Sonatei pentru violoncel solo* a Doinei Rotaru (lucrare ce face parte de aproximativ două decenii, ca şi precedenta, din repertoriul Archaeus-ului), Anca Vartolomei s-a apropiat de acel ethos dramatic ce reliefează – prin intermediul vocabularului propriu autoarei – un cumul de trăiri interioare, valorificându-i experienţa interpretativă de formaţie clasică.

În primă audiţie absolută, *La umbra îndoielii* pentru fagot solo de Tudor Misdolea i-a prilejuit lui Şerban Novac întâlnirea cu o monodie de factură liric-discursivă aptă de a introduce auditoriul în universul modal sinuos, de o poetică aparte, al autorului său.

Creat în 1977 de Ştefan Niculescu, *Echos 1* pentru vioară solo conţine o substanţă muzicală de profundă emoţie, a cărei esenţă spectrală este extrasă din microstructuri de sorginte folclorică; densitatea materialului sonor, necesitând o tratare specială de factură virtuoistică, l-a provocat pe Marius Lăcraru la

arhitecturarea unui demers interpretativ care i-a etalat, deopotrivă, virtuţile tehnice dar şi potenţialul afectiv.

Invitat de către “arhei” să împărtăşească un gând despre clipele petrecute împreună, fostul lor coleg, percuţionistul Alexandru Matei, le-a răspuns public printr-un cadou aniversar insolit, aducând pe scenă o nouă versiune a ansamblului “Game” alcătuită din cei mai proaspeţi studenţi ai săi care-şi utilizează propriul corp ca instrument de percuţie, o apariţie revigorantă, excepţional de bine coordonată gestual şi expresiv de către acelaşi Alexandru Matei.

I-a urmat, cu delicateţea dar şi enegia interioară specifică, pianista Rodica Dănceanu care, în *Aria 3*, a creionat admirabil sugestivă rugăciune în veşmânt muzical a lui Liviu Dănceanu, apelând simultan la efecte sonore particulare precum cel de toacă, clustere-clopot, structuri cu trimiteri isonice, alăturări repetitive, contururi melismatice, toate contopite într-o expunere dramaturgică de intensitate deosebită.

Optând pentru *Fără cuvinte* pentru oboi solo de Viorel Munteanu, Dorin Gliga şi-a propus să schiţeze o melopee cu alură poetică, meditativă, îmbinând inspirat tipologia bocetului cu cea a cântecului doinit, în timp ce, pentru final, Sorin Rotaru a preferat amplul exerciţiu de virtuoziitate de tip metastilistic conceput de Keiko Abe al *Marimbei d’amore*, un excurs contemporan rafinat asupra

Dorin Gliga

vechii romanțe "Plaisir d'amour", care a rezonat sensibil în fiecare din cei aflați în sală în acea seară, a sfârșitului de toamnă.

...și ARCHAEOUS "en gros"

"Ansamblul Archaeus reprezintă o filozofie de viață, bazată pe empatia unui grup de prieteni inventivi, iubitori de nou și căutători de frumos, într-un domeniu extrem de dinamic - muzica contemporană. La zi aniversară, doresc membrilor ansamblului și celui care coagulează energiile lor, Liviu Dănceanu, să se bucure de ceea ce au realizat și să privească în viitor cu speranță și optimism."

Ion Nedelciu

Ultima seară aniversară a Archaeus-ului, pusă din nou sub semnul festivalului care le poartă numele, s-a derulat în 8 decembrie, în incinta ofertantă a Muzeului Țăranului Român și, evident, a avut în program exclusiv lucrări ale compozitorilor de naționalitate română, foarte dragi "arheilor". Au fost lucrări pe care, în majoritatea lor, Anca Vartolomei, Rodica Dănceanu, Marius Lăcraru, Dorin Gliga, Ion Nedelciu, Șerban Novac și Liviu Dănceanu le socotesc "de cursă lungă" și le cântă, de ani buni, cu plăcere și interes, spre bucuria auditoriului lor.

Ion Nedelciu

Am putut asculta atunci, în contextul celui de-al 500-lea concert al ansamblului (!), *Sincronie 1* de Ștefan Niculescu, "Legenda viselor" de Ulpiu Vlad, *Orient Fuga Express* de Liviu Dănceanu, *Muzică pentru Archaeus* de George Balint și *Diffractions brisées* de Horia Șurianu, toate aceste piese vizând, de fapt, concepte componistice centrate pe antinomiile unu-multiplu, individualitate-colectivitate, diacronie - sincronie, juxtapunere - suprapunere.

Compusă în anii '70 ai secolului trecut, *Sincronie 1* își certifică valoarea în fața oricărui auditoriu, atât din punctul de vedere al tehnicii componistice cât și din cel al valenței artistice, demersul său heterofonic reprezentând un exemplu de scriitură pentru acei ani în care Ștefan Niculescu s-a afirmat ca un veritabil creator

de școală. Trei dintre creatorii prezenți pe afișul ultimului concert al formației Archaeus (Liviu Dănceanu, George Balint și Horia Șurianu) l-au cunoscut ca profesor, maestrul Ștefan Niculescu fiind, totodată, într-un anume fel, și liantul spiritual al întregului concert.

Explorând o zonă a stărilor contrastante ce-și trage seva din frământările cotidiene, "Legenda viselor" lui Ulpiu Vlad (dedicată chiar ansamblului Archaeus) a adus în prim plan preocuparea asupra reacțiilor subconștientului ca depozitar nemijlocit al sentimentelor, percepțiilor, senzațiilor, amintirilor, al creuzetului atemporal de mesaje subliminale care influențează în mod direct comportamentul uman.

Dimensiunii meditative, cu o poetică aparte, a acestei "Legende" i-a urmat, în contrapartidă, tributul concis adus clasicității normelor tipologice ale formei de fugă de către Liviu Dănceanu în a sa recentă *Orient Fuga*

Rodica Dănceanu

Express, și, apoi, replicile lui George Balint (din *Muzica pentru Archaeus*) și Horia Șurianu (din *Diffractions brisées*), jalonate, fiecare, de contraste la nivel macro și microstructural dar și de rapeluri arhetipale; reproporționând raporturile dintre parametrul ritmic și cel melodic, dintre disonanță și consonanță, partiturile lui George Balint și Horia Șurianu s-au completat reciproc în căutarea unui echilibru între disparitate și continuitate, între libertatea rubato-ului individual și obsesivitatea repetiției asimilate univoc de întregul ansamblu (amintind de comportamentul ritualic), între laborioasele căutări intelectuale și firescul necesităților afective.

Sfidând trecerea timpului în favoarea slujirii culturii contemporane, Atelierul "arheilor" rămâne, în continuare, deschis... Nu doar pentru inițiați sau pentru cunoscători, ci și pentru cei care vor să afle mai multe despre artă la timpul prezent, împărțînd, de fiecare dată, bucuria celor care o practică și ne-o dăruiesc spre ascultare în concertele lor.

"Archaeus e o poveste frumoasă din viața mea... și vor cânta și vor încânta (publicul) până la adânci bătrâneți..."

Rodica Dănceanu

Pagini de **Loredana BALTAZAR**
(Foto: Marius Văjoaica)